

Oglas, pripisana isti
čitatku i ratujući se na temelju
običnog cjenika ili po dogovoru.

Novički za predoprštu, oglašali
su napravnicom ili polož-
nicom pošt. redateljice u Betu
na administraciju lista u Puli.

Kod grube valja točno
naučiti ime, prezime i najbližu
poštu predoprštu.

Tko list na vrieme ne primi,
nekao to javi odpravniku u
otvorenom pismu, za koji se
ne plaća poština, "ako se
vama napiše „Reklamacija”.

Čekovnog računa br. 247-249.

Telefon tiskare broj 38.

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu, male stvari, a močega sve poljavu.“ Naredna poslovnica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Josip Hain.

U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 8).

Atentat na naše svećenstvo.

Ovih dana došao nam slučajno u ruke
osnov smrđ, što ga izdaje onaj plaćeni iz-
dajica na Rieki — Krstići.

Taj zlobni stvor dakako ne zasljuje,
da se ga u obće imenuje, ali — kad srce
zaboli, mora i oko plakati — veli naša
stara poslovica.

Pisac ovog članka nije nakon nate-
zati se sa gori spomenutom krpeljom, već
nevisti golu činjenicu, što ovaj smrđ na-
naše svećenstvo i naše svetinje riga.

U predzadnjem svom broju najada baš
prostakci to gadno glasilo ništa manje
nego 15 naših vrednih hrvatskih sveće-
nika. Takav neuljdući način napadanja
moguće je samo kod jedne moralno posvema
propala duše, kakav je taj plaćenik talij-
anskog gospodstva u Istri.

Nevjerojatno je, da se u obće poro-
dit i mogu u srcu jednog čovjeka takve
lopopovline, takve laži i klevete, što ih do-
naša taj Krstićev smrđ, proti našemu
svećenstvu. Nevjerojatno je, kako može
jedna prosvjetljena država u 20. stoljeću
dozvoliti, da se takva šta u svjeti turna.
Znamo dobro, da je tim našim neprijate-
ljivim dijalčivo i bezrazumno napadanje
prirođeno. Tomu se mi ne čudimo — ali
se čudimo vlasti, koja ovakve junake uvjek
pokriva i gdje god može ih izpričava i
opravdava.

To je ona slavna naša vlast, koja još
dapače dozvoljuje zemaljskomu odboru
takvu prostakčku novinu podupirati sa
kravom zasluženim novcem tužnog i po-
tištenej seljaka, što ga mora slati u jun-
tinu jasle u Poreč. Nego ostavimo mi
vlastu — ta mi znamo najbolje, koliko
možemo da od nje očekujemo. Ali dobro.
— Bog je visoko, a car daleko.

Nećemo da branimo ovde napadnute
svećenike, jer oni netrebaju naše obrane.
Njihova obrana jesu moralna i materijalna

zaslužna djela za naš mukotrpni narod u
Istri. Nećemo navajati ni svih imena, koje
napada Krstićev smrđ, već želimo spo-
menuti same trojicu, koje načinju blatom
gori navedeni smrđ. Nam su za takureć
u dušu poznati S p i n ċ i e , kanonik F l e g
i E l n e r . Tako blage duše, kakve je g.
E l n e r , mislim, da je neima u čitavom
talijanskom svećenstvu Istre. Ali ipak se
usudjuje Krstić ovoga gospodina napadati
baš na lopovski nadin. Protiv svima 15
svećenicima riga Krstićev smrđ svega i
svaščesa, a osobito članke posvećuje gosp.
Elneru i jednom bližnjem mu susjedu.

Ovo je odviše, jer tu se radi ne samo
o svećeničkoj časti, već i o narodnoj časti:
A narodna čast je prva na svetu. Pošto
neimamo nikoga, koji bi nam tu čast bra-
nio, braniti ćemo ju sami i ustajemo proti
takvom zlostvoru, koji takav otrov među
našem narodu siri, te ovomu vjeru i na-
rodnost oduzimaju, huckejući ga protivom
svećenstvu.

Svanutu će „dan od gnjeva“ i dan
osvete i mrski barbarski napadati če žeti
ono što sadu siju, a sve to će spravili
slavna vlast u svoje žrtvice.

Ovom prigodom nesmijemo mimoći
ni prečastni biskupski ordinarijat u Trstu.
Žalostna je činjenica, da je Krstićev smrđ
počeo biti, poput židovskog „Piccola“,
povjerljivo vrlo nemučko-talijanskog or-
dinarijata.

Poznato nam je iz pouzdanog izvora,
da je biskup Nagel jednomu infamomu
i lažljivom dopisu u „Pravoj Našoj Slogi“
proti jednomu našemu svećeniku povje-
ravao, i dotičnoga svećenika na odgovor
postavio i kaznio, dotični je zatvorio
krovaj istini svoja biskupska vrata. Sva-
kako i dobro je da znamo pri čem da smo.

Još nije posvema izčupana vjerska
čut u našem narodu, ali pouzdanje, koje
goji taj narod prama svomu svećenstvu,
se na taj nadin uništije. — Videant
cōsules et episcopi, ne res-
publica detrimenti.....

„butigin“ pa se odmah ona četica muškaraca
okrene i ode k njemu na rakiju. Neko izpije
jedan, neko dva, „zmuića“ a horne nekoj, i
kojim to nije ništa neobična, i više. Iz „buti-
gina“ ćuće se grobotan smieh, vidi se, da su
vezan veseli. — Čudnovato je da nekako
čini, da su ovi ljudi danas na blagdanjsku
obučeni. Nesto se mora neobična dogoditi. A
i hode, jer su danas u tom selu izbori. Iz-
biru se fiduciari za petu kuriju. Zato je danas
tako čisto pomenuta „placa“; zato je danas
fanat va parade!

Do malo vremena znajuće se stropotanje
kočiju. Svi oni, sto su pilu rakiju skoči pred
vrata, da vide tko je došao a jedan izred-
nih, onaj visoki, crni čovječina s crnom
bradom, skodi do kočije i pozdravi gospodina,
koji je došao. Rukuju se i jedan drugomu
nešto po tilo govore.

Taj gospodin, koji je došao, visok je ali
nešto prigušen, jer su ga godine pogubile. Sav
se treše, kao da ima „febru“ i da ga onaj
crni, zvat ćemo ga Amerikan, ne podupire,
srusio bi se na zemlju. Zajedno se zapute
prema kupu ljudi, što stoji pred Ninovom bu-
tiginom, pa kad se približe podignu kapi-
pozdare gospodina „poteštu“. Onaj se rukuje s
pozdare gospodina „poteštu“. Nekoji ga pozorno slušaju i pri-

Mi ne tražimo da se s nama postupa
kao s Benjamini, ali zahtijevamo, da se s
nama postupa kršćanski ili barem ljudski.
Ali na žalost sve se diglo proti nama, i
malo i veliko, i oni mali koji se zaklanjuju
za papinskom tiarom i oni veliki, koji se
zaklanjuju za carski orao. — Mi čutimo
nijihovu moć i silu, čujemo takodje nji-
hove grožnje i vidimo vojske i bajunete,
koje nam zašvaraju crkve, ali naše čelo
je vedro i čisto, a vi gg. cōsules et
episcopi, nenenaviovi odviše zice, jer
mogu pušnuti, a onda sramota za pjesmu
i pjevača. Nismo mi Hrvati ni naše sve-
ćenstvo ono, što nam vi gospodo predba-
cuje, da bunimo narod. Vi bunite narod
kad mu slobodnu rječ bajonetom zaka-
zavate, a kad užtreba zbilja ove bajunete
uporabili proti sveobčem dušanu, tada
ili spravljate u korice, a lopovi nek tje-
raju dalje svoj bezsramni posao. Gdje su
bile Vaše bajunete, kad je onaj zlostvor,
o komu je u ovom članku govora, na
Rieku pobegao? — To neće reći ovršiti
volju carevu i državne zakone, već to sliči
nasilju, što se na nama vrši, a ovi se ne
mogu naziyat zakonitom vlašču. Tko je
državni zločinac? Onaj, koji stoji na bra-
niku, da Istru sačuva svojoj dinastiji ili
je pak onaj, koji mu to prieći?

Dosta nam je toga robstva i služ-
ništva tudjim gospodarima; Žestoka je
naša borba, osamlijeni smo bez idje po-
moći, ali u toj borbi nećemo klonuti du-
hom, već ćemo odbijati čvrstom desnicom
ubilačke navale našeg lutog dušmana. U
ovo težkoj borbi će nas voditi sam Bog
i ljubav do materinog nam jezika.

Ma i s djavljom — samo ne sa Slavenima!

Neka niklo nemisli, da je to načelo
ili geslo koga židovsko-lažljiberalnoga talij-
anskoga lista ili kojeg bezvjerača i slo-
snekima smijuće se ispod brka i nešto im do-
vikuje.

„Homo na zmujid rakije“, reče potešta.
„Ale mi smo već, Štor potešta, malo
čujem“, odgovori kumpar Tone.

„Niš zato, ten du ja plati... bit čete
veselji danas. Pa nisu svaki dan balotacijon“,
nasmije se potešta i podje ravno u butigin
a drugi za njim.

Istom su izpraznila čašice začuje se druga
kočija a načelnik se prene i odteku pred
vrata, da vidi tko dolazi.

„Štor komisar gredu, zaviće i podje praćen
od Amerikana, prama kočiju. Kočija se zaustavi
na red trga a iz nje izđe mlad čovjek u
carskoj monduri. To je e. k. politički komisar,
koji je poslan od kapetanata da prisustvuje iz-
borima. Gospodin potešta mu se ponizno po-
kliči a on mu pruzi ruku i pita ga za zdravlje
pa se onda zajedno odputre prema gostionici na
desno Ninova butiginu. Narod se stao po malo
sve to više sakupljati. Dolaze sve u skupovima,
a svaki je danas nešto lijepe obučen. Onaj
Amerikan obično dođe svi skup, nešto ne
im gorovi i mašte rukama pa ih napokon zove
na rakiju a koji neće to, daje mu cigaru i
decu, na lance i padeli i na sve ča imamo
na sebe i zvan sebe. Svi da moraju dake pri,
jer ako ne bit će slabo za nas“. Tako mu je
Amerikan jučer govorio pak zato mora i on
poč votat za domaćinu, da obrani sebe, svoju
decu, svoju ženu i svoje mesto. — Sad na

Izazi svakog četvrtka s
podna.
Nelikani dopisi se ne vrataju,
i podpisani ne iskažu,
ne frankirani ne prima.
Preplaća se poštarnom steju:
10 K u obče, } na godinu
5 K za seljake } ili K 5 —, oda. K. 550 m
pol godine

Izvan carevine više poštarna.

Flača 1. stajke se u Puli.

Pojedini broj stoji ro h., zao-
stali zo. h., u Puli, toli
izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se
u Tiskari J. Krmpotić i dr.
(Via Sissano), kamo neka se
naslovjuju sva pisma i pred-
platne.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Flača 1. stajke se u Puli.

Pojedini broj stoji ro h., zao-
stali zo. h., u Puli, toli
izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se
u Tiskari J. Krmpotić i dr.
(Via Sissano), kamo neka se
naslovjuju sva pisma i pred-
platne.

POD LISTAK

U vrieme izbora.

(Critica iz vlastitog dočišnjaja)

Bilo je to godine 1900. Lep je osvajao
jesenski dan. Sunce pružalo svoje zrake i njima
obuhvatilo već skoro cielo celo N. Sve je u
selu po navadi tih, samo na obali vidjeli ne-
koliko ribara, koji su zabavjeni svojim ribar-
skim poslovima. Oni su sad malo prije stigli
svojim ladjacima i donesli mreže, što su im
cielu noć lezale u moru da uteve koju luda
ribica. Kad su „otreljili“ ono malo „ščam“,
oprali su mreže i sad ih rastežu na pjesku,
da im se noći pruži, pa da ih onda i
opeć bace u more.

Već dio ljudi u selu još ipak spava a iz
nekoljih se samo kuća povlači lieno dim kroz
dimnjak, znak, da je marljiva domaćina ustala,
da pripravi svoju družinu ručnju. Malo po
malu počne se pokazivati dim na svim dimnj-
cima a ved je izasno i po koji starac na „placi“
ne bi li koga već tamno našao. Na „placi“ se
je već okupila liepa četa muških glava a i
ženske nekako neobično mnogo dolaze po vodu.
„Butiger“ Nino olvorio je sad evo svoj maleni

pozdare gospodina „poteštu“. Ovaj se rukuje s
pozdare gospodina „poteštu“. Nekoji ga pozorno slušaju i pri-

POD LISTAK

U vrieme izbora.

(Critica iz vlastitog dočišnjaja)

Bilo je to godine 1900. Lep je osvajao
jesenski dan. Sunce pružalo svoje zrake i njima
obuhvatilo već skoro cielo celo N. Sve je u
selu po navadi tih, samo na obali vidjeli ne-
koliko ribara, koji su zabavjeni svojim ribar-
skim poslovima. Oni su sad malo prije stigli
svojim ladjacima i donesli mreže, što su im
cielu noć lezale u moru da uteve koju luda
ribica. Kad su „otreljili“ ono malo „ščam“,
oprali su mreže i sad ih rastežu na pjesku,
da im se noći pruži, pa da ih onda i
opeć bace u more.

Već dio ljudi u selu još ipak spava a iz

nekoljih se samo kuća povlači lieno dim kroz
dimnjak, znak, da je marljiva domaćina ustala,
da pripravi svoju družinu ručnju. Malo po
malu počne se pokazivati dim na svim dimnj-
cima a ved je izasno i po koji starac na „placi“
ne bi li koga već tamno našao. Na „placi“ se
je već okupila liepa četa muških glava a i
ženske nekako neobično mnogo dolaze po vodu.
„Butiger“ Nino olvorio je sad evo svoj maleni

pozdare gospodina „poteštu“. Ovaj se rukuje s
pozdare gospodina „poteštu“. Nekoji ga pozorno slušaju i pri-

O tomu je bio uvjeren u dno duše i agitacije iz Inomosta u Trst i to tobožničanski nazovi-katolički listić, koji bi bio imao preko tako proste osvade proti šalke na dnevnim redi, ili ako zastupa preč. Zanetti, odbiti ih odlučno, kao što se slične osvade obično odbija.

Nu on nečini ni jedno ni drugo, jer mu se je htjelo jestivo reklame za svoje talijanstvo.

Ali recimo, da je i tračak istine na tvrđnji puljskoga listića, da je naime preč. Zanetti zbilja tražio kakav dodir sa slavenskom strankom u Istri ili u Puli, koja je katolička bar toliko, koliko i pobožni piskari okolo trčanskog nazovi-katoličkog lista, pa koja bi bilo zlo odatle? Zar su trčanskim reformatorom miliji talijanski lažiliberlaci, židovi i slobodni zidari, nego li poštena i čisto katolička slavenska stranka Istre? Zar bi bio preč. Zanetti zbilja izdajica radi toga, što bi možda težio za tim, da pronadje neki modus vivendi između talijanskih i slavenskih katoličkih stranaka u Istri? Nebi li bilo po načelima katoličke crkve i po preporkah svega katoličkog episkopata razborito, pametno i spasenosno, da se svi katolici bez razlike narodnosti slože u borbi proti lažiliberizmu u bezvjernstvu?

Nu je duboko uvjerenje da će namjerno odgovoriti na ova pitanja svaki pravi katolik — samo neće trčanski reformatori i nazovi-katolici, jer su više "ponosni na svoje talijanstvo", nego li na svoju katoličku načelu, koja su jim putovalo u voz.

C. kr. financ. prokura i Hrvati-Slovenci.

Trčanski listovi razpravljali su prolog čedna o imenovanju jednog činovnika kod c. kr. financijalne prokure u Trstu. Brzovaj je naime donio viest iz Inomosta, da bijaše tajnik tamošnje prokure dr. pl. Preu radi kazne, t. j. zbog njegovog djelovanja u veliko-njemačkom duhu premješten u Trst. Proti tomu premještenju, "radi kazne" provjedovali su odlučno koli slavenski toli talijanski listovi, te se i mi tomu proslijedju najodlučnije pridružimo, i to s raznih razloga.

Kad bi ho premjesteženje iz Inomosta u Trst znalo kakvu kaznu, tada bi i svako premještenje iz Podgrada, Kopra, Poreč itd. u Trst moralo znaciću kaznu. Ali taj premještenik dolazi u naše strane tobož radi kazne, dočim čemo biti jedino mi tim kažnjeni, jer on neće moći služiti našemu narodu, nepoznavajući njegova jezika.

Pred par godina premješteži nekog poštanskog činovnika radi veliko-njemačke

raztegnuo je mreže i privezao ljudi pa ide doma, da se prebuče i podje na izbor. Njegova Marica pripravila mu je čistu robu i on se brzo obuče i podje na „placu“. Još nije pravo ni došao već ga je primio pod ruku Amerikan i vodi ga k Ninu na rakiju. Franetu se nekako ne da poči sada rakiju pit jer je doma ručao i srknuo vina, ali da zadovolji kumpara ipak podje. Izpiju časnicu, a Amerikan hoće da im Ninu još natoci, ali Frane ne pusti, jer mu je dosti. Izvadi novčarku i hoće da plati za se i za Amerikana, ali ovaj ne da, da Frane plati, jer bi to bila smrtonosna. Danas on sve plaća, jer su danas balotacioni. No Frane to nikako ne pusti i plati svoj dio a Amerikan svoj. Amerikan izvadi cigaru iz žepa i nudi ju Franetu, no on neće ni toga, jer on ima, hvala Bogu, čime da kupi jednu cigaru. Napokon izdaješ se putinu. Izbor će odmah započeti. Već se je komisar sjec za stol te se sakupljaju i drugi članovi komisije, samo godinu "potestu" još fali, no evo i njega pak se izbor započinje.

Pročita se nekoje paragrafe izbornog reda a onda se stari provizori imena izbornika. Jedan za drugim približuju se izbornici k stolu i pružaju cedulje. Jedni su veseli i drugi pokupnjeni. Jedni imaju žute a drugi crvene cedulje. Vidi se, dvije se stranke bore, jedna talijanska a

izbornice iz Inomosta u Trst i to tobožničanski nazovi-katolički listić, koji bi bio imao preko tako proste osvade proti šalke na dnevnim redi, ili ako zastupa preč. Zanetti, odbiti ih odlučno, kao što se slične osvade obično odbija.

Nu da vidimo, da li je možda to premještenje opravданo iz službenih obzira. Niposito!

Kod trčanske prokure bilo je do sada 12 konceptnih činovnika, i to 6 Talijana, 5 Niemaca i 1 (jedan jedini) Slaven. Novim premještenjem poskočio je broj njemačkih činovnika na 6, dočim ostajemo li samo sa jednim našim.

Tomu naruvavanju njemačko-talijanskih činovnika kod financijalne prokure žadimo se tim više, pošto su nam predstavljali prokurator g. dra. Schuster kao posve nepristrana činovnika. Ali mi se na žalost prevarisemo, jer vidimo, da se neobazire na želje slavenskog pučanstva naših zemalja i da se nezauzimljije nimalo za to, da bi se broj slavenskih činovnika kod fin. prokure pomnožio. On bi bilo morao najbolje znati, da mu treba naših činovnika i da bi takvih morao imati više.

Financijalna prokura zaslupa, među drugim, pred sudom i crkvene uprave, a te uprave jesu u rukama našega svećenstva (na Krasu, srednja i izločna Istra, otoci itd. itd.). Nu što je još važnije, ona ima posla sa hrvatsko-slovenskim dužnicima, pa bi bilo posve naravno, da se ne prokuri namjesnički doštatani broj naših činovnika. Bez takvih činovnika nemože se pravodno postupati ni napram našemu jeziku ni prama našemu narodu.

Možda će nam se odgovoriti, da ima na prokuri Talijana ili Niemaca, koji znadu hrvatski ili slovenski, ali tada čemo mi tu gospodu upitati: zašto se hrvatske seljake u Istri tuli talijanski, a slovenske na Krasu njemački? Ako poznaju naš jezik, neka se s njim i služe!

Zeljni smo znati, što će na ove naše pravedne i opravdane pritužbe odgovoriti tobož pravedni i nepristrani financ. prokurator, g. dr. Schuster.

Iz carevinskoga vjeća.

Bč, 7. marta 1903.

I opet je tjeđan prošao, a da se nije preuzeo prvo čitanje ni proračuna i na gode sa Ugarskom-Hrvatskom. Odlučeno je, da se započne sa prvim čitanjem proračuna utorak dne 10. t. mj.

druga hrvatska, no izbornici ne misle tako, nego govorje da se bore istrijanska i hrvatska stranka, jer im je tako rekao Amerikan, a on to se zna. Ljudi, koji su se bili rasstreli na stranu u dva diela. Sad je jedan kup veći a sad drugi. Kad god bi se onaj kup glasovnica crvenih malo povećao, odmah bi se poštešio okrenuo oko sebe i pogledao Amerikana a ovaj, dobar sluga boljev gospodara, pozvao bi njegov mič i počeo bi kao bez glave trčati oko i lovljiv ljudi, nagovarači i mamec ih na svaki način da glasuju za istrijansku stranku. Tu su mu dobro došle njegove cigare i sladke rdeči. Amerikan ima danas silnoga dela, vidi se da se razumije u svoj zanat i da mu silno leži na srcu, da ne spadnemo pod Hrvatsku.

Doslo je napokon i podne a izbori još traju. Oni, koji su predali svoje glasovnice, sakupili su se u gostionice ili otisli kući, koji su bili s blizegma. Naravski razdielili su se na dva diela. Jedni su išli Tončiću a drugi Jurine. Kod Jurine je sve živo; jedni piju, drugi jedu, treći se kartaju. Svi su veseli, kao da su za boravili na dnevne brije. Puna ih je kuhinja

Sad se stalno drži, da će do toga i razni časnici i razni vojnici hvale Galgocija. Mladodenska stranka je već ustanovala svoje govorike k tomu predmetu i rekla u svojem odnosnom priobčenju, da će tjerati Žestoku orporu proti vlasti Koerbera, i sva sile napeti da ju struji. Ovo poslednje zna da bar suda nije moguće dosegći. Glavno je, da je tim mlađodenska stranka odustala načelno od obstrukcije. Ona pripušta i prvo čitanje proračuna, i prvo čitanje na godbenih osnova. Od drugih stranaka ne prieti razpravama pogibije.

Sad se već može reći, koliko se predvidiće dade, da će zasjedanje dugi trajati. Tjedan dva će trajati razprave prvič čitanja. Onda će se napreći odbori, dočim će se kućnih sjednica imati malo.

Kod proračunske razprave pretresti će se, koliko čujemo, odgovor ministra-predsjednika na upit zast. Biakinia i Spindića glede tajne klauze u ugovoru s Italijom i glede postupka vladinih organa u primorskih pokrajinali.

Gleda pregledavanja dobitnih i gospodarskih zadruga.

Odnosna zakonska osnova razpravila se je utorak dne 3. t. mj. u podrobnostih i privatila također u trećem čitanju onako kako ju bijaše gospodska kuća povravila. I kod te razprave privoravali su si Česi i Njemci mnogo toga, odnosno na postupak zadruga českih i njemačkih. Isto se je dogodilo također kod razprave prečnoga predst. Reichsstädtera i dr.

Njegdje lani učinio je „Česki Sokol“ izlet u Moravsku Ostravu, gdje još upravlja njemačke zastupstvo. Njemući toga mjesto priredili su grđnu demonstraciju proti došlim Čehom. Reichsstädter bio je radi toga interpelirao ministra - predsjednika. Ovaj je odgovorio. Reichsstädter se s odgovorom nije bio zadovoljio pak postavio prečni predlog da se o tom razpravlja. Čeh Reichsstädter nije htio povući natrag svoga predloga kako su Česi u glavnom povukli ih natrag. I s toga razprava, i s toga porskve medju Česi i Njemci, kako najme postupaju jedni prema drugim kad koji kamo dodju.

Proti zapovjedniku vojnoga zabora Galgoociju.

Socijalni demokrati iznesli su u raznih prilikama mnogo pritužba proti zapovjedniku vojnoga zabora u Premišlu u Galiciji. On da zlo postupa sa vojnici. U njegovom zaboru da ima nojvinu samoubojstva, smrtilj uslijed patnja itd. Socijalni demokrati bili su u tom podnesli i interpelaciju. Ali nit na interpelaciju nit na napadaju kod razprave o obrambenoj osnovi nije vojna uprava ništa odgovorila. Poslije ove posljednje razprave bilo je glasova u novizah, u kojih

i soba. Čudnovato ti se čini da kod svih vidis skupino vino i jednaku hrana! To se zna, da je med njimi i Amerikan. Ali on svako malo skoti van na placu da vidi kako stvari stoje, a onda pusti na svojem mjestu svojega „sostituta“ Andrela, da on pripazi na ovce.

U jednom katu vidimo tu i ribara Franeta, ali on se je nekako odjelio od onih drugih. Pred njim na stolu stoji njegov „kvaratin“. On tu mirno sjedi i promatra te ljudje što su tako dobre volje. Vidi med njima kuma Iveta, susjeda Jakova, Toneta i mnoge druge. Sve su to ljudi njegovih godina, njegovi vršnjaci, sve sami ribari. Zna dobro, da oni ne običavaju bit ovako veseli, riedko zalaze u „čslavje“, ne da im se ni novčica više puta potroši, pa mu je čudno kako su se to danas okolo onih dupljaka posjeti i tako razkokodali. Nego što čemo, izbori su, pak su ljudi veseli, pomisli u sebi. Čudi se pak najviše Amerikanu, koji svaki čas dotrije med one ljudje i nosi puno dupljaka vina pred njih. Kako je to najedanput postal toli dobr i milosliv! Odkuda ta promjena? Svaki čas čuje, kako oni ljudi pitaju „a ki će to platiti?“ a on im odgovara, da neka se oni zato ne skrebe, da je danas sve plaćeno. Već se je nekoliko puta približio i njemu, pa ga pitao zašto nije i on sjeo na onom stolu, med one druge, a

ne tu sam a kulu, a onda je mogao i objedovati tu, „ter je pripravljen pun katal bakala“. Danas je takov dan, reči mu, svi treba da se vesele. I oni gore, i oni Hrvatini su sli va ostariju, ali oni su gladi i šensive pak nemaju novac te su moralci brzo poč doma. Ne znam su svaki popili jedan kvartin ale ne. Ma čemo, jimi zato pokazati, kako se svoje ljudi pogosti. Danas je sve plaćeno ter imamo još hvala Bogu tisuć. — Možda je već deset puta opetovan danas ove riči, a Frane ga samo sluša i ništa mu ne odgovara. Ta što da mu odgovori, kad mu je sve to danas nekako čudnovato, neobično, nerazumljivo. — Još je malo vremena tu ostao, a onda se po malo spratio doma, gdje ga je njegova Marica čekala s objedom. Čim je doma došao stane ga ona pitati, što se je sve dogodilo, ki će predobit itd., ali Frane šuti i ništa ne odgovara.

Nesto se je zamisljio, pa mu se ne da u odgovarati. Marica to odmah opazi, pa ga već ne piša ništa, nego mu brzo dade objed i podje za svojim postom. Frane pojede ono što „brodelac“ i palente, pa zapali svoju ne razdržljivu „pupu“ i stane šetati po sobi. Dugo je tako setao i razmišljao o svemu, što je danas bio i vidi. Svaki čas nešto sam govoriti i hima glavom, kao da mu nije nešto

ci hvala Gal-
linistru vojske,
u kojem veli-
čina tražiti kod
napadajem na
ne demokrate,
predlog, nek se
algociju pod-
a taj predlog,
obranstva na
jače čeznju
za razpravom.

i zaokupila
i opravdanih
ovjedniku. Al
oji vele, da je
a mu nejma-
za zapovje-
bi pod njim
(?) Odnosni
rugova bio je

61
interpelacije.
la još ni sada
erni. Bennati
oga i sloven-
novoj željez-
i laži u tih
vredno ni
svoj zanat.

es jednu ne-
zastave pred
Mnozina za-
poslic podne-
njimi i česki
i Rusina, i
pogreb La-
re doktor, bio
redovi, član
oga netreba
ime Ladislav
to onaj muž,
zo za dobrobit
estano radio
na parlamenta,
preciv vodja
avnih tijeli, i
bavnim usko je
da u poslied-
su i njega
sko viće, al
da nisu po-
savjeti. I on,
jegovu ljubav
je do svoje
de koristnim.
mro je naglo
Bog mu dao

gna.
mogao i obje-
un katal baki-
mu, svr treba
Hrvatini su sli-
ševnici pak ne-
poč doma. Ne
artin ale ne. Ma
kako se svoje
čeno ter imamo
čeno ter imamo
da je već deset
i, a Fine ga
govara. Ta sto
ve to danas ne
razumijivo. —
a, a onda se po
njegova Marica
mo došao slane
dogodilo, ki
nista ne odgo-

mu se ne da n
pazi, pa ga već
zo dade objed
ane pojede on
zapali svoju ne
ati po sobi. Duge
svemu, što je
nešlo sam sobom
a mu nije nešlo

Ovih dana držao je zastupnik dr. Prade pred svojim izbornicima, kojima je kazao, da će nezgodu pristati na zabijevanje českog jezika u planu českoga kao uredovom jeziku u kraljevini Českoj; oni da su pripravili českou jeziku omilko, prava u u uredovom poslovanju, koliko ga ulizači jezik u Primorju. Kad bi se držali u istini toga običanja, tada bi bio u do malu toga gospodajući jezik u uređaju u Primorju neznatnom iznimkom.

Hrvatskoj počeo se živje zanimati za žalutu samostalnost svoje kraljevine. U obdržavanju je prvi pouzdani dogovor a zadana drugi. Razpravljalo se je o neobičnoj potrebi finansijske samostalnosti u Hrvatskoj. Za danas pozvano je neodvisno zagrebačko građanstvo na sastanak, na kojem će razpravljati o finansijskom odnosu Hrvatske prema Madjarskoj. Naječe zlo je počelo, što šalju sav svoj prihod u Budimpeštu, da im se vrati kano milos sam neznatan totak. Hrvati imali bi zahtjevati, da se svim dnu poslovni između Hrvatske i Madjarske učinju ravnoopravni u delgacijama, kao što je učinju između Austrije i Madjarske. Prvi tomu bio bi, da se odjeli finansijsku Hrvatsku od Madjarske.

Brzojav „Naše Sloga“ br. 11.

Kad nam bijaše glavni list jur pod tiskom primili smo iz Beča slijedeće vesti:

Beč, 12. marca 1903. (Caravinsko vjeće.) Pred malo je dana ministar-predsjednik dr. Koerber na odgovor interpelacije izjavio, da tajna klauzola među Italijom i Austrijom, uslijed koje da se je Austrija obvezala podpmogati talijanski element na jadranskom moru na šetu hrvatskog i slovenskog naroda, spada u carstvo priča, a da vlada u Primorju postupa pravedno i pram Talijanima i pram Slavenima a to tim većima, što gospoda interpelanti (Spinčić i Biakinji) nisu naveli dokazati o vladinoj prisutanosti na korist Talijana, a na šetu Hrvata i Slovenaca.

U svome jučerašnjem govoru zastupnik Spinčić nazinao je činjenica u postupanju vlaste: Na hrvatske ili slovenske interpelacije u istarskom saboru odgovora se talijanski, razpušta hrvatske ili slovenske občine a postavlja talijanskoga komesara i uzdržava ga ne 6 sedmice već protizakonito mjeseca i godinu dana; izbore provadja na način, da izpadaju talijanski fiduciari, krojeći po svojoj miloj volji izborne kotare po želji talijanaca i tako je došao u Beč Bennati i Bartoli; talijanske se škole otvaraju gdje treba i ne treba i sili se hrvatsku i slovensku djecu da ih pohadjaju, dočim gdje bi se moralu hrv. ili slovenske škole ustrojiti, ne otvaraju se, tako da 17000 hrvatske ili slovenske djecu nemaju školu; u Trstu občina uzdržuje talijanske a vlasta nječačke škole, a Slovenci plaćaju i vlasti i občini porez a svojih škola nemaju; autonomna vlasta u Istri razpolaze sa školskom taksonom ne da narod podstavlja, već da talijanči Hrvate i Slovence i utražuju talijansku gimnaziju u Pazinu, da prkos jedinom slavenskom srednjem zavodu u Istriji; e. k. uredi uredjuju talijanski ili nječački te na hrvatske ili slovenske podneske još uvek odgovaraju talijanski i služe se tiskanicama izključivo talijanskim, šalju pozive i odluke hrvatskim ili slovenskim občinama i občinarnima talijanski, te su čak i jednoga žandarmarijom dopratili što je povratio talijanski njemu ne razumljivi poziv; žandarmarija ista u prilog je talijancima, pak čak i crkvene oblasti uvadaju talijansku službu božju gdje je prvo slavenski se Boga molilo, i namješta župnike, koji ne znaju ili neće hrv. ili slov. jezikom da s narodom govore. U popisu pred 50 godina bilo je u Primorju 1/3 Talijana a 2/3 Slavena, dočim vlasta sa svojim postupanjem kroz 50 godina uradila je, da su Talijanci porasli do polovice Primorskog pučanstva, a Slaveni sa 2/3 spali na polovicu.

Nizao je hladno činjevac u i pō te njegov stvarni govor duboki je učinak prouzrokovao. Dao Bog, da se vladini krugovi jednom osviste i da to ne bude kasno.

svemu, što je
nešlo sam sobom
a mu nije nešlo

vrdi takovomu nadzoru. — Usljed novog zakona bit će stvar drugačija, te će svaka "Postujilnica" biti primorana podložiti se takovomu nadzoru. — Istočno vršiće te kod onih "Posujilnica", koje stoe u takovom "Savezu", činovnici toga "Saveza", kod onih "Posujilnica" pako koje nisu pridružene nijednom "Savezu", vršiće te taj nadzor posebni činovnici imenovani od trgovackog suda, odnosno od političke oblasti. — Posto znademo svi, kako su malo sve te oblasti naklonjene pravom razvoju naših hrvatskih i slovenskih "Zadroga" u Istri, nema niti dvojbe o tom, da je za "naše "Posujilnice" puno bolje, da svaka u pravo vreme pristupi jednom ili drugom između "Saveza", koji će biti po zakonu ovlašteni da po svojim činovnicima vrše nadzor kod "Posujilnice". Ovakovi "Savezi" jesu: "Zveza Slovenskih Posujilnica u Celju", "Gospodarska Zvezda u Ljubljani" ili "Sveza svih Istarskih zadruga", koja se imade ovih dana ustrojila sa sjedištem u Puli. — Od svih ovih "Saveza" osobito pak od poslednjeg imaduće sve "naše "Posujilnice" očekivati ne samo

članstvo, jer dobrozato u najnike", da se ili drugom već rečeno, — Zakon biti će za vjeća za provedu "naše "Posujilnice" imati članstva, jer uže novac novac uže, sti. — Imala je vili glavnog vremena, da im je nemoguće živiti sa preskromom dnevnicom, što ju dobivaju od gospodara. Prošloga čedna predaja krojači i krojačice gospodarom spomenicu, u kojih su tražili uredjivanje njihovih plaća i satova radnje te nedjeljni počitak. Gospodari su pristali na uredjivanje satnice i na nedjeljni počitak, nu na poboljšanje plaće neuhodje počitak, jer da su riečki radnici i krojači bolje plaćeni, nego li u Beču ili u Pešti. Uslijed takvog odgovora zapustilo je do 150 krojača i krojačica radnju izjaviv, da neće na posao dok im se plaća nepoboljša. Krojači gospodari viđaju o zahtjevih radnika pak ima nade, da će doći do sporazumljenja.

Listnica uredništva i uprave.
U ime predplate pripošla do 12. ožujka t. g. i to:
Za cijelu godinu 1903.
Citaonica Sv. Petar u Šumi. Časopis dr. Marko, c. kr. kot. sudac, Mali Lošinj. Jagodnik Josip, tvornica, Rieka. Jurković Anka, Opatija. Katalinić Andrija, Rieka. Mlađenić A., Vodice. Sancin Josip, Preluka. Slovensko bračno i podp. društvo u Gorici. Zaljuba Slavka, Rukavac. Žigante Ivan, Ivan za druga u Sovinjaku. Žiganto Ivan, Kastav.

Za pol godine do 30. junija 1903. :
Babić Rudolf, Kastav. Beniga Ante, Filipini. Benigar Ivan, profesor Zagreb. Jurinčić Viktor, Mali Lošinj. Martinčić G., kr. gruntočvar, Ilok. Miran Julij, Opatija. N. N. Zagreb. Radoslavović Ivan, Ilovik. Radoš Hadum (po g. Stihoviću). Šebesta Antun, Cere-Žminj. Vaclav Folta, Gradina. **Predstojeći izrak o primitku predplate, neka služi kao potvrda primitka. Slučajne netočnosti ili nesporazumjelja neka se objave upravi u roku osam dana.**
Predplatnici, koji su postali predplatni u tekucoj godini, nisu ovdje navedeni, podmirlji su time godinu 1902. Tko želi imati potvrdu, neka se javi dopisnicom.

Uprava „Naše Sloga“.
L istiće za korizmenu izpovied ili pričest izvršuje naša tiskara u crnom ili crvenom tisku. Kod narube od najmanje 500 komada, po 40 h. 100 komada.

Javna zahvala.

Podpisani, razlažen do dna sreća nad nemodnakdinvim gubitkom milog oca

J o s i p a,

preminulog dne 4. tek. mj. u selu Jurčići, u ime svoje, hraće i sestara i ciele obitelji izriče ovime najtopliju zahvalu svim onim, koji su sproveli mile ostanke dragog pokojnika na bladnog groba, napose pak častnom svećenstvu, občinskom zastupstvu, svim činovnicima i predstavnicima c. kr. kot. suda, poreznoj i občinskoj treti u Buzetu, odvjetnikom dr. Grozicu i dr. Sandrinu, kao što svim ostalim, koji su našu duboku bol budi kojim načinom oblažili nastojali.

Jurčići-Buzet, 6. ožujka 1903.

Anton Klaric, načelnik.

Braćo Sokoli!

Pozivate se na redovitu

godišnju glavnu skupštinu,

koja će se obdržavati

u nedjelju, dne 22. marca 1903. u 2 sata posle podne u sokskoj dvorani sa sljedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav brata staroste.
2. Izvješće o državnom djelovanju tekom 5 godina u obči, a tekom prošle godine posebice.
3. Izvješće blagojarka.
4. Izvješće o sokolskom domu.
5. Pitnje o promjeni druž. pravila.
6. Eventualni predici, upiti, interpelacije, pritzice itd.
7. Izbor nove uprave.

Pula, 5. marca 1903.

Odbor.

Natječaj!

Podpisani odbor raspisuje ovim natječaj na podpore „Bratovčine hrv. ljudi u Istri“ za g. 1903. Prošnje, obložene svjedočbom prvog polugodišta (kolokvija) te izkazom siromaštva, imaju se dostaviti podpisnom kroz dotična ravnateljstva (dekanate) najdalje do 31. tek. mjeseca. Molitej treba, da sam naveđe, da li uživa kakvu podršku i koliku, i da potvrdi dotično ravnateljstvo ili župni ured. Konačno opaža se, da prema § 2. državnenih pravila mora biti molitelj sam ili njegov roditelj ili skrbnik članom „Bratovčine“. Odbor „Bratovčine hrv. ljudi u Istri.“

Kastav, 6. marca 1903.

Mijo Laginja, predsjednik.

Prvo slovensko skladište pokućstva

ANTONA ČERNIGOJ

TRST

Via di Piazza vecchia 1, u kući Marenzi, podružnica stolarske zadruge u Gorici.

Skladišta u Solkanu - Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom.

— Svaka je konkurenca nemoguća, jer je pokućstvo te prve ruke.

Marko Zović

krojački majstor u PAZINU polag hrv. ljekarne, preporuča se p. n. občinstvu, posebice pak već gosp. svećenicima, učiteljima itd. za narubu svakostne obuće u najfinijoj ili najprestojljivoj tkanini. Odjela imade takoder gotovih u zahtih koli za odrasle toli za djecu, zatim haveloška jest prama vrsti od 5 do 20 forinti. Drž obilatu zahtih raznih tkanina za odjela na metar, osuđiti onih iz Jagerdorfa; prima narube za odjela po mjeri, koje izvršuje u najkratčem vremenu uz osobitu pažnju bez bojazni utakmice.

O tomu je bio uvjeren u dno duše i agitacije iz Inomosta u Trst i to tobož trčanski nazovi-katolički listić, koji bi bio kazne radi. Ovo su nam poznati slučajevi, imao preko tako proste osvade proći šutke na dnevni red, ili kao zaštupa preč. Zanetti-a, odbiti ih odlučno, kao što se slične osvade obično obiju.

Nu on nečini ni jedno ni drugo, jer mu se je htjelo jestine reklame za svoje talijanstvo.

Ali recimo, da je i tračak istine na tvrdnji puljskoga listića, da je naime preč. Zanetti zbilja tražio kakav dodir sa slavenskom strankom u Istri ili u Puli, koja je katolička bar toliko, koliko i pobožni piskari okolo trčanskog nazovi-katoličkog lista, pa koje bi bilo zlo odatle? Zar su trčanskim reformatorom miliji talijanski lažiliberlaci, židovi i slobodni zidari, nego li poštena i čisto katolička slavenska stranka Istre? Zar bi bio preč. Zanetti zbilja izdajica radi toga, što bi možda težio za tim, da pronađe neki m o d u s v i v e n d i između talijanskih i slavenskih katoličkih stranaka u Istri? Nebi li bilo po načelih katoličke crkve i po prepukah svega katoličkog episkopata razborito, pametno i spasonosno, da se svi katolici bez razlike narodnosti slože u borbi proti lažiliberizmu i bezvjerstvu?

Naše je duboko uvjerenje da će nam jestno odgovoriti na ova pitanja svaki pravi katolik — samo neće trčanski reformatori i nazovi-katolici, jer su više "ponosni na svoje talijanstvo", nego li na svoja katolička načela, koja su jim peto kolo u vozu.

C. kr. financ. prokura i Hrvati-Slovenci.

Trčanski listovi razpravljali su prošloga edina o imenovanju jednog činovnika kod c. kr. finansijske prokure u Trstu. Brzozav je naime donio viest iz Inomosta, da bijuše tajnik tamošnje prokure dr. pl. Prez radi kazne, t. j. zbog njegovog djelovanja u veliko-njemačkom duhu premješten u Trst. Proti tomu premještenju, radi kazne, prosvedovali su odlučno koli slavenski toli talijanski listovi, te se i mi tomu prosjedvaju najodlučnije pridružujemo, i to s raznih razloga.

Kad bi bo premještenje iz Inomosta u Trst značilo kakvu kaznu, tada bi i svako premještenje iz Podgrada, Kopra, Poreča itd. u Trst moralno značiti kaznu. Ali taj premještenik dolazi u naše strane tobož radi kazne, dočim ćemo biti jedino mi tim kažnjeni, jer on neće moći služiti našemu narodu, nepoznavajući njegova jezika.

Pred par godina premještisće nekog poštanskog činovnika radi veliko-njemačke

raztegnuo je mreže i privezao ladju pa ide doma, da se preobuče i podje na izbor. Njegova Marica pripravila mu je čistu robu i on se brzo obuće i podje na „placu“. Jos nije pravo ni došao već ga je primio pod ruku Amerikan i vodi ga k Ninu na rakiju. Franetu se nekako ne da poči sada rakiju pit jer je doma ručao i srknuo vina, ali da zadovolji kumpara ipak podje. Izpjui čašicu, a Amerikan hoće da im Ninu još natoči, ali Frane ne pusti, jer mu je došlo. Izvadi novčarku i hoće da plati za se i za Amerikana, ali ovaj ne da, da Frane plati, jer bi to bila sramota. Danas on sve plaća, jer su danas balotacioni. No Frane to nikako ne pusti i plati svoj dio a Amerikan svoj. Amerikan izvadi cigaru iz řepa i nudi ju Franetu, no on neće ni toga, jer on ima, hvala Bogu, čime da kupi jednu cigaru. Napokon izdaje se iz butigina. Izbor je odmah započeti. Već se je komisar sjeo za stol te se sakupljuju i drugi članovi komisije, samo gospodin „potesta“ još fali, no evo i njegova pak se izbor započinje.

Pročita se nekoje paragrafe izbornog reda a onda se stanu prozivati ivena izbornika. Jedan za drugim približuju se izbornici k stolu i pružaju cedula. Jedni su veseli a drugi požunjeni. Jedni imaju žute a drugi crvene cedula. Vidi se, dve se stranke bore, jedna talijanska a

agijacije iz Inomosta u Trst i to tobož al koliko će ih biti nepoznatih. Na taj način šalju nam oblasti na jug veliko-njemačke agijatore, pa nam se namicē nehotice pitanje: nije li to tobožna kazna s a m o i z l i k a, pod kojom se sajte u naše strane te apostole majke Germanie, da tuj šire i agitiraju u veliko-njemačkom duhu.

Nu da vidimo, da li je možda to premještenje opravданo iz službenih obzira. Nipošto!

Kod trčanske prokure bilo je do sada 12 konceptualnih činovnika, i to 6 Talijana, 5 Niemaca i 1 (jedan jedini) Slaven. Novim premještenjem poskodio je broj njemačkih činovnika na 6, dočim ostajemo mi samo sa jednim našim.

Tomu narivavanju njemačko-talijanskih činovnika kod finansijske prokure čadimo se tim više, pošto su nam predstavljali prokuratora g. dr. Schusteru kao posve nepristrana činovnika. Ali mi se na žalost prevarismo, jer vidimo, da se neobazire na želje slavenskog pučanstva naših zemalja i da se neuzimaju nimale za to, da bi se broj slavenskih činovnika kod fin. prokure povećao. On bi morao najbolje znati, da mu treba nasih činovnika i da bi takvih morao imati više.

Finansijsku prokuru zastupa, među drugim, pred sudom i crkvene uprave, a te uprave jesu u rukama našega svećenstva (na Krasu, srednja i izotčna Istra, otoci itd. itd.). Nu što je još važnije, ona ima posla sa hrvatsko-slovenskim dužnicima, pa bi bilo posve naravno, da se na prokuri namjesti dostatan broj naših činovnika. Bez takvih činovnika uemože se pravodno postupati ni napram našemu jeziku ni prama našemu narodu.

Mozda će nam se odgovoriti, da ima na prokuri Talijana ili Niemaca, koji znaju hrvatski ili slovenski, ali tada ćemo mi tu gospodu upitati: zasto se hrvatske seljake u Istri tuži talijanski, a slovenske na Krasu njemacki?! Ako poznaju naš jezik, neka se s njim i služe!

Zeljni smo znati, što će na ove naše pravedne i opravdane pritužbe odgovoriti tobož pravedni i nepristrani finane. prokurator, g. dr. Schuster.

Iz carevinskoga vjeća.

Beč, 7. marca 1903.

I opet je tjedan prošao, a da se nije preuzeo prvo čitanje ni proračuna i na-gode sa Ugarskom-Hrvatskom. Odlučeno je, da se započne sa prvim čitanjem pro-razčuna utorak dne 10. t. mj.

druga hrvatska, no izbornici ne misle tako, nego govore da se bore istrijanska i hrvatska stranka, jer im je lako rekao Amerikan, a on to sve zna. Ljudi, koji su se bili rastresli po gostonama sad se iznova sakupe na trgu, pred stolom, gdje je izbor i čekaju, kad će ih prozvat. Dva su kupa, posve odijeljena. Po malo sve jedan po jedan dolazi pred stol i daje glasovnicu a komisar ih broji i postavlja na stranu u dva diela. Sad je jedan kup veći a sad drugi. Kad god bi se onaj kup glasovnica crveniti malo povećao, odmah bi se potesna okrenuo oko sebe i pogledao Amerikana a ovaj, dobar sluga boljeg gospodara, pozvao bi njegov mog i počeo li kao ber glave trčati oko i lovit i ljudi, nagovarajući i mameć ih na svaki način da glasuju za istrijansku stranku. Tu su mu dobro došle njegove cigare i sladke rieci. Amerikan ima danas silnoga dela, vidi se da se razumije u svoj zanat i da mu silno leži na srcu, da ne spadnemo pod Hrvatsku.

Doslo je napokon i podne a izbori još traju. Oni, koji su predali svoje glasovnice, sa kupili su se u gostonje ili otisli kući, koji su bili s bližega. Naravski radnici su se na dva diela. Jedni su išli Tončiću a drugi Jurine. Kod Jarine je sve živo; jedni piju, drugi jedu, treti se kartaju. Svi su veseli, kao da su za-puta približio i on sjeo k o

Sad se stalno drži, da će do toga i razni časnici i razni vojnici hvale Galgocija. On sam pisao je ministru vojske, a ovaj objedinilo pismo, u kojem veli Galgoci, da nesmata nužnim tražiti kod sudova zadovoljštinu proti napadajem na njega. To je razdražilo socijalne demokrate, pak su postavili prešan predlog, nek se razpiši sve pritužbe proti Galgociju podnesene. Čim bijaše postavljen taj predlog, odgovorio je ministar domobranstva na pritužbe proti Galgociju. To jače čeznuli suda socijalni demokrati za razpravom. I ta se je povela četvrtak, i zakupila cijelu sjednicu. Imo možda i opravdanih pritužbi proti rečenom zapovjedniku. Al ima također mnogo ljudi koji vele, da je sa momci jako dobar, i da mu nejma para u slučaju da bukne rat za zapovjedati vojskom. Vojnici da bi pod njim upravo oduševljeno išli u pogon. (?) Odnosni prešni predlog Dasinskog i drugova bio je velikom većinom zabora.

Gleda pregledavanja dobitnih i gospodar.

Odnosna zako se je utorak dne 1 i prihvatala takođe kako ju bijaše go I kod te razprave Njemci mnogo toj zadruga českih i godilo također ki prelnoga pred

Njegdje lani izlet u Moravsku i njemačko zastupstvo priredili su grad doslim Čehom. I toga interpelirac Ovaj je odgovori govorom nije bio prešni predlog Čeh Reichsstädt svoga predloga povukli jih natri toga psovke ne najme postupaju koji kamo dodu Proti zapovje G

Socijalni de prilikom mnogo niku vojnoga sb On da zlo posti sboru da ima u uslijed patnji i su u tom podn na interpelaciju prave o obran uprava ništa od razprave bilo je

i soba. Čudnovat skupno vino i je je med njimi i skoci van na pl a onda pusti na tutu Andrela, U jednom neta, ali on si drugih. Pred nji sto su tako dob Iveta, susjeda J. Sve su to ljudi njaci, sve sami ne običavaju bit „oštarje“, ne potrošiti, pa mu oko onih dup kali. Nego sto, veseli, pomisli Amerikan, k ljudi i nosi p Kako je to naj losliv! Odkuda kako oni ljudi on im odgovara di jo danas svu

Ovih dana držao je zastupnik dr. Prade pred svojim izbornici, kojim je kazao, da nemački nemogu pristati na zahtjeve češkoga u pitanju češkoga kao uredovnoga jezika u kraljevini Českoj; oni da su pripravničiti češkomu jeziku onoliko prava u uredovnom poslovanju, koliko ga uživači u Primorju. Kad bi se držali u istinu toga občetanja, tada bi bilo u do mala češki gospodajući jezik u uređenju u Primorju ne natom iznimkom uzakonito talijanski gospodajući jezik.

U Hrvatskoj počeće se živje zanimati za vlastitu samostalnost svoje kraljevine. U obzir je prije pouzdani dogovor a zadana drugi. Razpravljalo se je o neophodnosti finansijske samostalnosti u Hrvatskoj. Za danas pozvano je neopisno zagradjivanje na sastanak, na kojem će razpravljati o finansijskom odnosu Hrvatske prema Mađarskoj. Najveće zlo je pojavile, što, salju sav svoj prihod u Budimpeštu, dokle im se vraca kanal milost samo neznatan ostatak. Hrvati imali bi zabijerati, da se svih jedinstveni poslovni između Hrvatske i Mađarske savaju ravnopravno u delegacijama, kao što iščekuju "između Austrije i Mađarske. Prvi put u tomu bio bi, da se odjeli finansijsku Hrvatsku od Mađarske."

U nedjelju priredile su dvije stranke u Biogradskoj veliku demonstraciju protiv vojne obvezivosti. Javne sastanke urekoše pristale neodvisne stranke i pristale socijal-demokratske stranke. Poslijem sastanaka došlo je po ulicama mađarskog glavnog grada do velikih izgreda između građanstva i redarstva. Demonstranti razbijaju i moćivo, prozra na kućuči pristala generalili ili vladine stranke. Redarstvo je potuklo preko 60 osoba, koje će imati sa sudom.

Srbija.

Dne 7. o. m. proslavile u Srbiji dva godišnjica proglašenja Srbije kraljevinom. Kao svečanog objeda nadzavida je kralj Aleksandar svim vladarom, koji imaju svoje zakonike na srpskom dvoru. Srbi — reče kralj — koji "stare" danas dradeset godišnjica proglašenja kraljevine, jesu sretni, što su za to vreme živjeli mir i reda na balkanskom poluotoku, a to će oni bitjeti i nadalje da budu, što će oni računaju na podporu evropskih vlastara. Turski poslanik nadzavida je u ime diplomatskog zabora kralju i kraljici.

U jutro istoga dana služena je u glavnoj crkvi svečana služba božja, a kasnije primao je kralj poklon odličja. Kralj je prije obavio predsjedstvo skupštine, neka ga kao takovo nedodjele pozdravili, jer da zanj skupština više ne obстоje.

Kod umirovljenog kapetana Milutina Stjepovića bila je u subotu kućna prometinja, jer se drži, da on stoji u savezu sa Karadjordjevićima. Prometinja ostala je bezuspješna.

Bugarska.

Obzirom na provedenje reforma u Makedoniji, koje predložio turški vlasti Rusija i Austro-Ugarska — kazao je turški ministar Štefanovski posala Ferid pasa, da Turškoj treba za to provedenje samo vremena, jer da je ne moguće, da se uprava jedne ceste pokrajine preusmjeri za jednu nedjelju. Ipak — reče — bilo bi pogrično, kad bi se mislio, da smo tek sada, uzel u ruke to pitanje. Vlada turška da se bavi više od četiri mjeseca sa Makedonijom, gdje da je potrošila velike svote novca. Tamo, da će vlada najprije odabrali najbolje i najduđe visoko činovnike i kabinet, da će se pobrinuti za više i sposobnije činovnike. Oružništvo da već ima nekoliko vrlo sposobnih njemačkih (!) časnika. Mjernici da grade nove ceste. Pošto je — reče — velik dio pučanstva, i to većinom Bugari, za poslen obrot, to mislim, da se to pučanstvo neće dati zavesti od hrvatsnika. Ako bi agitacija zauzeila veće mjere — tada bi naše djelo bilo otečeno, niti svaki čemo pojaz nemira ugušiti u zamku. Sretnih li Makedonaca kod toli brižljive turske vlaste!!

Gospodarske vesti.

Revizija „Posuđilnica“ i drugih „Zadruga“. Ovih dana bio je napokon nakon više nego 10-godišnjeg razpravljanja i zatezanja od parlamenta u Beču prihvaćen zakon, s kojim bi uvedena revizija „Posuđilnica“ i drugih „Zadruga“. Do sada nijedna „Zadruga“ nije bila po zakonu primorana, da dade od ikoga pregledati svoje racune i svoje poslovanje.

Posuđilnica, kojim je bilo u istini na tom, da prednju, su doduse već dosad bile u jednom ili drugom „Savezu“, kojega činovnici su pregledavali svake toliko njihove racune. Nekoje „Posuđilnice“ pak se iz bud kojeg razloga nisu htjele pod-

vrići takovomu nadzoru. — Uslijed novog zakona bit će stvar drugačia, te će svaka posuđilnica biti primorana podložiti se radi bolesti suradjivo je kod svih opozicionih novina u Zagrebu diktirajući svoje članke u pero drugoj osobi te izdavao poznati tjednik „Prava hrvatska Misija“.

Pokojnik je dopisivao izim u hrvatskom jeziku također talijanski, njemački, ruski i francuski, a bio je suradnikom i tršćanske „Edinosti“. Kao u obče skoro svih hrvatski književnici ili novinari, i Politeo umro je sirotan, ostavivši udovu sa dvoje jošte neobstojljive djece. Sprovod mu bijaše veličanstven, kada kojega je sudjelovalo sve, što hrvatski misli i čuti. Vječni mu pokoj!

Dr. Dinko Vitezic odposlao je slijedeću sazvaničku:

„Obitelj Rieger Prag. Slava, vječna slava Ladislavu Riegeru,

1. Jurčić-Buzet, 6. ožujka 1903.

Anton Klaric, načelnik.

preminulog dne 4. tek. m. u selu Jurčići, uime svoje, braće i sestara i ciele obitelji izriče ovime najtoplju zahvalu svim onim, koji su sproveli muke ostanke dragog pokojnika do hladnog groba, napsao pako častnom svećenstvu, občinskom zastupstvu, svim činovnicima i predstavnicima c. k. kot. suda, poreznom i obč. uredu, Buzetu, odvjetnikom dr. Grožiću i dr. Sandrinu, kao što svim ostalim, koji su našu duboku bol budu kojim načinom ublažili nastojali.

2. Izvješće o družbenom djelovanju godine 5. godina u obče, a tekom prošle godine posebice.

3. Izvješće blagajnika.

4. Izvješće o sokolskom domu.

5. Pitane o promjeni drž. pravila.

6. Eventualni predtezi, upiti, interpelacije, prituže itd.

7. Izbor nove uprave.

Pula, 5. marta 1903.

O

Javna zahvala.

Podpisani, razlaženi do dne sreća nad nenadoknadivim gubitkom milog oca

J o s i p a,

preminulog dne 4. tek. m. u selu Jurčići, uime svoje, braće i sestara i ciele obitelji izriče ovime najtoplju zahvalu svim onim, koji su sproveli muke ostanke dragog pokojnika do hladnog groba, napsao pako častnom svećenstvu, občinskom zastupstvu, svim činovnicima i predstavnicima c. k. kot. suda, poreznom i obč. uredu, Buzetu, odvjetnikom dr. Grožiću i dr. Sandrinu, kao što svim ostalim, koji su našu duboku bol budu kojim načinom ublažili nastojali.

Jurčić-Buzet, 6. ožujka 1903.

Anton Klaric, načelnik.

Braća Sokoli!

Pozivate se na redovitu

godišnju glavnu skupštinu,

koja će se obdržavati

u nedjelju, dne 22. marča 1903.

u 2 sata posle podne u sokolskoj dvorani sa sljedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav braće staroste.

2. Izvješće o družbenom djelovanju

radu i u buduće našu mladež k složnom

radu za spas naše nedužne djece, koja

bez hrvatskih škola živa pada u mreže talijanskih ribara.

3. Izvješće blagajnika.

4. Izvješće o sokolskom domu.

5. Pitane o promjeni drž. pravila.

6. Eventualni predtezi, upiti, inter-

pelacije, prituže itd.

7. Izbor nove uprave.

Pula, 5. marta 1903.

Odbor.

Natječaj!

Podpisani odbor razpisuje ovim natječaj na podpore „Bratovštine hrv. ljudi u Istri“ za g. 1903. Prošnje, obložene svjedočbom prvog polugodišta (kolokvija), te izkazom siromaštva, imaju se dostaviti podpisnom kroz dolinu ravnateljstva (dekanate) najdalje do 31. tek. mjeseca. Molitelj treba, da sam naveđe, da li uživa kakvu podršku i koliku, i da potvrdi dotično ravnateljstvo ili župni ured. Konačno opaža se, da prema § 2. družbenih pravila mora biti molitelj sam ili njegovi roditelji ili skrbnik članom „Bratovštine“.

Odbor „Bratovštine hrv. ljudi u Istri.“

Kastav, 6. marča 1903.

Mijo Laginja, predsjednik.

Prvo slovensko skladište pokućstva

ANTONA ČERNIGOJ

TRST

Via di Piazza vecchia 1, u kući Mareni,

podružnica stolarske zadruge u Gorici.

Skladišta u Solkanu — Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom.

SVAKA JE KONKURENCIA NEMOGUĆA,

JE POKUĆSTVO IZ PRVE RAKE.

Marko Zovic

krojački majstor

u PAZINU polag hrv. ljekarne,

preporuča se p. n. občinstvu, posebice

pako veleć. gosp. svećenicima, učiteljima

itd., za narube svakovrsne obuće u naj-

finijoj ili najpriješoj tkanini. Odicla imade

takoder gotovi u zažili koli za odrasle

toj za djecu, zatim haveloke itd. Cijena

računih odicla i haveloka jest prama vrsti

od 5 do 20 forinti. Drži obilatu zažili

računih tkanina za odicla na metar, osobito

onih iz Jagendorfa; prima narube za

odicla po rukeri, koje izvršuje u najkratće

vreme uz osobitu pažnju bez bojazni

utakmice.

Uprava „Naše Sloge“

Razne vesti.

Dinko Politeo. Prošli čedan pre-

minuo je u Zagrebu jedan najplodniji

jugoslavenski novinar, Dinko Politeo.

Pokojnik je rodom iz Dalmacije. Nastu-

pio je tek 50. godinu. Pred desetak

godina oboljeo je na nogana tako, da se

nije mogao sam niti mičati, a pre šest

ili sedam godina oslijepio je posvema. Kao

daroviti novinar bio je svojedobno glavnim

listiću za korizmenu izpovijed ili

pričet izvršuje naša tiskara u crnom

ili crvenom tisku. Kod naručbe od

najmanje 500 komada, po 40 h.

100 komada.

Strojeve za

poljodeljstvo i vinarstvo.

Novovrstne stiskalnice za uljike, stiskalnice (preše) za vino sa novim diferencijalnim tiskalom, hidrauličke stiskalnice za vino, novosti pri aparatu proti peronospori te za sumperanje, mlinove za grožđje posve nove konstrukcije, sve učilište za hvaljanje letćih zareznika (insekti), sisačke za vino, clevi za vino, Konobarsko oruđje, također i sve druge gospodarske strojeve kao tricure, vitle, mlatilnice i t.d. šalje uz najjeftinije tvorničke cene.

I.G. HELLER,

Beč, Praterstrasse 49.

Katalogi badava i franko. — Dopisuje se u svim jožitima.

Istarska Posuđilnica u Puli.

Prima zadruge, koji uplačuju zadružnih dijelova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član istoga 4 1/4 % kamata čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez prednog odkaza, iznose do 400 K uz odkaz od 8 dana, iznose, do 1000 K uz odkaz od 14 dana a tako i veće iznosne ako se nije kod uloženja ustanovo veći ili manji rok za odkaz.

Zajmone (posude) daje samo zadružarom, i to na hipoteku ili na mijenje i zadužnicu uz garantiju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati osim lipnja i avgusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Družtvena pisarna i blagajna nalazi se u Via Giulia br. 5, prizemno 1. p., gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Prva

belovarska mljekarska udruga

preporuča gg. trgovcem, gostionicama i privatnikom

Izvrstan maslac za čaj

Izvrstan Imperial

Izvrstan garnirani liptavski

Izvrstan Piški

Izvrstan Tilzitski

Izvrstan Belovarski

Izvrstne maslove sircice.

Cienike šaljemo badava i franko.

Narudbe, koje se kretom pošte obavljaju, molimo slati na:

Prvu

belovarsku mljekarsku udrugu.

Belovar. (Hrvatska)

U svih gradovih tražimo zastupnike.

HRVATI,
svi papir za pušenje kupujte
Družbe sv. Cir. i Met.
za Istru.

Tvornica pokućstva
dvorskog dobavljača

IGNACIJ KRON
TRST — BEČ.

Tvornica u Beču u vlastitim zgradama.
Kada utemeljena god. 1849.

Na zahtjev šalje badava:
Ilustrovane popise, originalne nacrte osnova, pregled sobnih namještaja.
Najveća solidnost, elegantnost i jeftina cena.

Sjećate se našnog družja!

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu, stoeća pod zaštitom občine slob. i kralj. glavnog grada Zagreba, otvorila je

GLAVNO ZASTUPSTVO

za Istru, Gorice, Trst i Dalmaciju sa sjedištem u Puli.

Upozorujemo svakog valjanog kućegospodara, da sve svoje zgrade i pokretnine osigura proti požaru i šteti od groma kod „Croatiae“ već nacela radi, da novac ne ide u tudjinu.

Osiguranja se primaju uz vrlo niske cene i dobro jamstvo.

Mjesini zastupnici traže se u svim selima i gradovima Istre, Gorice, Trsta i Dalmacije. Ponude se šalju na

Glavno zastupstvo „Croatiae“ u Puli.

Pčelno - vošćene svieće

kilogr. po K 4.90, u vakuji težini i duljini, iz pravoga, garantirano pčelnoga voska.

Uskreno svijeće iz gori imenovanog voska, okrašeno u reljefu sa zlatom, vošćenim crvenim ili.

Isto sl. ašene s odjepljivim crvicalama

Tamnun lagrima, načiniji

grans

Svieće za pogrebe po vrlo niskoj ceni.

Graheimovi stenci (litija) i stakla za vječnu luč.

uz vrlo niske cene.

Vošćeni svitki, bijeli i bojaničani kg. po K 4.90

Isli okrašeni s crvelom i zlatom 8—

Sviećice za kućno dro 6 boja 8—

Vošćene svetle turč. I aust. sastav 8—

Svieće i turč. I. talijanski sastav 8—

II. talijanski sastav 8—

1-20 Vošćene plitno re oljare, metar 2—

Za pravil. svitki, jaslin. za 2000 kruna

Preporučam se prečasnom svećenstvu i p. n. občinstvu najponiznije,

J. KOPAČ, veličarica u Šestol.

Svaku domaćicu

može se cjeniti srećnom, koja obzirom na zdravljivo, prištednju i dobar tek upotrebljava Kathreiner-Kneippova sladku kavu.

Ulijudo se umoljava kod kupovanja nikada jednostavno sladku kavu zahtjevati, već se mora uvek izrično zahtjevati — Kathreinerova — Kneippova sladka kava i ova neka se preuzme samo u ovde odsitušnim izvornim omotinom!

